

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka I.

Vydána dne 5. ledna 1920.

Obsah: (Čís. 1—2). 1. Zákon, kterým se mění některá ustanovení trestního řádu z 23. května 1873, č. 119 ř. z. a zákona č. XXXIII. z roku 1896. — 2. Zákon o změně některých ustanovení, upravujících pensijní nároky a vstup do výslužby jakož i o některých výhodách pro státní zaměstnance. —

Čís. 1.

Zákon ze dne 18. prosince 1919,

kterým se mění některá ustanovení trestního řádu z 23. května 1873, č. 119 ř. z. a zákona č. XXXIII. z roku 1896.

Článek I.

Trestní řád z 23. května 1873, č. 119 ř. z., se doplňuje a mění takto:

1. Poslední odstavec § 2 má zníti:

„Veřejná obžaloba pomíjí, nařídí-li prezident republiky, aby pro nějaký trestný čin nebylo řízení zavedeno, nebo aby zavedené řízení bylo zastaveno.“

2. § 6 má zníti:

„Lhůty, stanovené zákonem, lze prodloužiti toliko v případech zákonem výslovně uvedených.

Do lhůty se nevčítá den, kterého se stala událost, určující počátek lhůty a čas, po který je spis dopravován poštou.

Padne-li konec lhůty na den, ve který poštovní úřad místa, kde spis má být podán poště nebo úřadu, nepřijímá v obvyklých hodinách každodenních doporučených poštovních zásilek, nevčítá se ten den do lhůty.

Písemná podání, zejména podání opravného prostředku, lze učiniti také telegraficky. O tom, jak naložiti s takovými podáními, platí zvláštní nařízení.“

3. Předposlední odstavec § 13 má zníti:

„Sborové soudy první stolice usnášejí se ve shromáždění tří soudců.“

Poslední odstavec téhož paragrafu se zrušuje.

4. Poslední věta § 15 má zníti:

„Sborové soudy druhé stolice usnášejí se ve sborech tří soudců.“

5. K § 51 připojuje se poslední odstavec:

„Koná-li se trestní řízení pro trestný čin spáchaný v tuzemsku u jiného soudu, než u soudu místa spáchaného činu, budiž užito ustanovení trestního řádu, platného u soudu, u něhož se trestní řízení koná, čin však budiž posuzován a trestán podle trestních zákonů, platných na místě spáchaného činu.“

6. § 63 má zníti:

„Totéž právo má nejvyšší soud v celé oblasti republiky.

Do usnesení sborového soudu druhé stolice, jímž byla nařízena delegace jiného soudu, může si stěžovati žalobce i obviněný u nejvyššího soudu. Stížnost budiž podána u soudu, který usnesení oznámil, do tří dnů od tohoto oznámení.“

7. První věta druhého odstavce § 98 má zníti:

„Věci, jimiž trestný čin byl spáchán nebo o kterých lze se domnívati, že je pachatel zanechal na místě činu, věci, které mají být předloženy obviněnému, svědkům nebo znalcům nebo jichž možno jinak užiti k důkazu, jakož i věci, jež jest podle zákona prohlášeti propadlými, buďtež pokud možná uschovány u soudu.“

8. První odstavec § 143 má zníti:

„Byly-li nalezeny věci, které mohou být důležitý pro vyšetřování, nebo jež jest podle zákona prohlášeti propadlými, buďtež sepsány a u soudu uschovány nebo aspoň vzaty do soudního opatrování nebo zabaveny (§ 98).“

9. V § 175, č. 3 má zníti:

„Když hleděl působiti na svědky, znalce nebo jiné osoby ve věci zúčastněné, aby překážel zjištění pravdy, nebo když jinak hleděl ztížiti trestní řízení mařením nebo ukrýváním stop trestního činu, nebo když zvláštní okolnosti odůvodňují obavu, že by to učinil.“

10. Odstavec první a druhý § 270 má zníti:

„Rozsudek budiž do tří dnů, počítaných ode dne prohlášení, sepsán a podepsán předsedou a zapisovatelem.

Sepsaný rozsudek obsahuje po úvodních slovech „Jménem republiky“:

1. pojmenování soudu,

2. jméno a příjmení obžalovaného, i jméno, pod kterým jinak je znám, jeho věk, živnost nebo zaměstnání a bydliště,

3. den, kterého rozsudek byl vyneseno,

4. nález soudu o vině; byl-li obžalovaný odsouzen, vše, co jest nařízeno v § 260,

5. důvody rozhodovací. V nich buď stručně, avšak určitě uvedeno, které skutečnosti a z jakých důvodů soud pokládal za dokázané nebo za nedokázané, jakými úvahami se řídil, rozhoduje právní otázky a zamítáje přednesené námitky. Byl-li obžalovaný odsouzen, buď uvedeno, které okolnosti přitěžující a polehčující soud shledal.“

11. V § 357 v odstavci druhém vynechávají se slova „ve sborech čtyř soudců, z nichž jeden má předsedati.“

12. § 385 má zníti:

„Poplatky tlumočnicků určují se obdobně jako poplatky znalců.

Povolávají-li se k těmto pracím úředníci u soudu zřízení nebo tlumočníci u soudu stále a za plat ustanovení, vykonávají práce ty zdarma.“

13. § 395 se zrušuje.

14. § 406 má zníti:

„Trest na svobodě může býti vykonán u jiného soudu, jsou-li vězňice soudu, u něhož by měl býti vykonán, přeplněny, nebo lze-li tím ušetřiti značnější útraty cestovní nebo dopravní, nebo z jiných důležitých důvodů. O tom dohodují se přednostové obou soudů. Nedohodnou-li se, rozhodne prezident sborového soudu druhé stolice a, jsou-li ony soudy v obvodech různých soudů druhé stolice, ministerstvo spravedlnosti.“

15. § 411 má zníti:

„Prominouti nebo zmírniti trest přísluší, pokud zákon jinak neustanovuje, prezidentu republiky.

Žádosti za milost nemají odkladného účinku.

Podá-li odsouzený, nastoupiv trest, žádost za milost představenému trestnice neb úředníkovi, vyslanému na prohlídku trestnice, nechť ji představený trestnice odešle soudu, který rozhodl v I. instanci (§ 411), připoje k ní svůj projev o chování a zdraví trestancové.

Tento soud, jemuž buďtež také dodány všechny jiné žádosti za milost, nechť žádost zkouší a, shledá-li, že tu není důležitých důvodů, aby byl trest zmírněn nebo prominut, nechť ji zamítne. V opačném případě předloží žádost se svým návrhem sborovému soudu druhé stolice, který se o ní usnese, vyslechna vrchního státního zástupce, a buď ji zamítne nebo ji se svým návrhem předloží ministru spravedlnosti. Rozhodl-li o rozsudku nejvyšší soud podle § 288 č. 3 nebo podle § 350, odst. 1, budiž doporučující návrh sborového soudu druhé stolice předložen tomuto soudu, jenž rozhodne, vyslechna generálního prokurátora, má-li se žádost zamítnouti nebo ministru spravedlnosti doporučiti.

Zamítne-li některý ze jmenovaných soudů žádost za udělení milosti, není do toho stížnosti.

Byl-li příslušník československého státu odsouzen před 28. říjnem 1918 některým soudem bývalé říše Rakousko-Uherské, ležícím však mimo obvod Československé republiky, nutno podati žádost za milost u soudu stejného druhu, jaký rozhodl v první stolici, v jehož obvodě je domovská obec odsouzencova; nebylo-li by možno bez zvláštního šetření ji zjistiti, podá se žádost ke sborovému soudu první stolice, v jehož obvodu leží poslední známé bydliště odsouzencovo; neměl-li ho v republice Československé, podá se, byl-li žadatel odsouzen ve Vídni, k zemskému trestnímu soudu v Praze, byl-li odsouzen jiným soudem v území bývalého císařství rakouského, u zemského trestního soudu v Brně a, byl-li odsouzen soudem v zemích bývalé koruny svatoštěpánské, u sedrie v Bratislavě.

Týž postup, jako při žádostech za milost, zachovati je při žádostech za abolicí (§ 2), úkol soudu přejímá tu však státní zastupitelstvo, které předkládá věc vrchnímu státnímu zastupitelstvu, a toto ministru spravedlnosti. Žádost nepřekáží tomu, aby nebylo ve věci dále jednáno.

Jak při žádostech za milost tak za abolicí může prezident republiky neb instance v uvedeném pořadí vyšší naříditi, že nesmí býti žádost v nižší instanci zamítnuta, nýbrž že má býti s dobrým zdáním předložena, jakož i že výkon trestu má býti odložen nebo přerušeno, nebo že trestní řízení nemá býti zatím zavedeno, nebo že v zavedeném řízení nemá býti zatím pokračováno.

16. § 458 má zníti:

„Soudce, skončiv přelíčení, prohlásí rozsudek s podstatnými důvody a dá jej pod neplatností zapsati do protokolu nebo k němu přiložiti.

Sepsati protokol o hlavním přelíčení a rozsudek netřeba:

1. byl-li obžalovaný osvobozen, poněvadž žalobce ustoupil od obžaloby, nebo

2. byl-li obžalovaný odsouzen, poněvadž doznal úplně trestný čin, je-li toto doznání podporováno ostatními výsledky přelíčení, vzdají-li se strany práva odvolacího a bylo-li toto vzdání zjištěno záznamem ve spisech, podepsaným stranami.

V těchto případech nahradí se sepsání protokolu a rozsudku záznamem, jenž obsahuje:

a) den a rok přelíčení,
b) osobní poměry obviněného, nejsou-li již ve spisech.

c) jména přítomných stran, jejich právních zástupců a vyslechnutých svědkův a znaleců,

d) podstatný obsah rozsudku a to, byl-li vynešen rozsudek odsuzující, se všemi náležitostmi uvedenými v § 260 č. 1—5. Náležitost uvedená v § 260, č. 1 může býti nahrazena odkazem k trestnímu oznámení, uzná-li soudce vyličený tam stav věci za prokázaný beze změny, nebo když odchylná zjištění lze stručně vyznačiti.

Byl-li vynešen rozsudek osvobozující podle § 259, č. 2, stačí odkázati na obsah trestního oznámení a na toto ustanovení trestního řádu.

Tento záznam podepíše soudce a zapisovatel.

Soudce může ve složitějších nebo pochybných případech odložit vynešení rozsudku na druh den.

Jinak platí ustanovení hlavy XVIII. také pro hlavní přelíčení před okresním soudem.

17. V druhém odstavci § 472 vynechává se se slovo „písemnou“.

18. V prvním odstavci § 482 vynechávají se slova „v jednotlivých případech“.

Mezi prvý a druhý odstavec § 482 se vkládá tento odstavec:

„Pravidla § 406 jest obdobně užití.“

Článek II.

Trestní řád zák. č. XXXIII. z r. 1896 se doplňuje a mění takto:

1. Názvy „královská kurie“ a „korunní zástupce“ nahrazují se všude, kde se vyskytují, slovy „nejvyšší soud“ a „generální prokurátor“.

2. § 11 má zníti:

„Lhůty, stanovené zákonem, lze prodloužiti toliko v případech, zákonem výslovně uvedených.

Do lhůty se nově čítá den, kterého se stala událost, určující počátek lhůty, a čas, po který je spis dopravován poštou.

Padne-li konec lhůty na den, ve který poštovní úřad místa, kde spis má býti podán poště nebo úřadu, nepřijímá v obvyklých hodinách každodenních doporučených zásilek, nově čítá se ten den do lhůty.

Písemná podání, zejména podání opravného prostředku, lze učiniti také telegraficky. O tom, jak naložiti s takovými podáními, platí zvláštní nařízení.“

3. K § 16 připojuje se jako poslední odstavec:

„Koná-li se trestní řízení pro trestný čin, spáchaný v tuzemsku, u jiného soudu, než u soudu místa spáchaného činu, budiž užito ustanovení trestního řádu, platného u soudu, u něhož se trestní řízení koná. Čin však budiž posuzován a trestán podle trestních zákonů, platných na místě spáchaného činu.“

4. K § 17 se připojuje další odstavec:

„Je-li obviněný v době, kdy trestní řízení proti němu pro zločin nebo přečin bylo zastaveno, ve vazbě, je pro jiné trestné činy, které se mu kladou za vinu a náležejí před soud okresní, příslušný onen soud okresní, v jehož obvodu obviněný jest ve vazbě. Ale i v tomto případě mohou žalobce i obviněný žádati, aby řízení bylo postoupeno soudu místa spáchaného činu.“

5. § 29 má zníti:

„Soudní tabule mají právo, vyslechnouce vrchního státního zástupce, z důvodů veřejné bezpečnosti nebo z jiných důležitých důvodů výjimkou odejmouti trestní věc příslušnému soudu a přikázati ji jinému věcně příslušnému soudu svého obvodu.

Nejvyšší soud má totéž právo pro celou oblast republiky.

Do usnesení soudní tabule, jímž byla nařízena delegace jiného soudu, může si stěžovati žalobce i obviněný u nejvyššího soudu. Stížnost budiž podána u soudu, který usnesení oznámí, do tří dnů od tohoto oznámení.“

6. Druhý odstavec § 84 má zníti:

„Státní zastupitelstvo může v zájmu vyhledávání požadovati od každého veřejného úřadu vysvětlení a zprávy, dále může dožádati o provedení celého vyhledávání nebo jednotlivých činů vyhledávacích kromě soudních orgánů, uvedených v § 86, policejní úřady a zřízence (§ 85) a může jim dáti příkazy; dále určuje směr, kterým se má dít vyhledávání, dohlíží na činy vyhledávací a na jednání úřadů vyhledávacích.“

7. § 86 má zníti:

„Státní zástupce může požádati okresní soudy nebo vyšetřujícího soudce, aby provedl celé vyhledávání nebo jednotlivé úkony vyhledávací.

Okresní soudy i vyšetřující soudce mají vyhověti takovému dožádání a vykonati ve svém obvodu další úkony vyhledávací, jichž je třeba.“

8. Č. 3 § 141 má zníti:

„3. Hleděl-li obviněný působiti na svědky, znalce nebo jiné osoby ve věci zúčastněné, aby překáželi zjištění pravdy, nebo hleděl-li jinak stížiti trestní řízení mařením neb ukrýváním stop

trestného činu neb odůvodňují-li zvláštní okolnosti obavu, že by to učinil.“

9. K § 146 přidává se tento odstavec:

„Stížnost státního zástupce do usnesení, kterým vyšetřující soudce zrušuje zatímné zadržení nebo vyšetřovací vazbu, má účinek odkladný, je-li opověděna a provedena do 48 hodin.“

10. K odstavci 4 § 151 připojen buď ještě tento dodatek:

„Ohlásí-li však státní zástupce stížnost do usnesení žalobního senátu, jímž byla zrušena vyšetřovací vazba hned při prohlášení nebo sdělení tohoto usnesení a provede-li ji nejdéle do 48 hodin, má tato stížnost účinek odkladný.“

11. K § 157 dodej další odstavec:

„Ustanovení posledního odstavce § 146 platí také zde.“

12. Mezi třetí a čtvrtý odstavec § 160. vkládá se nový odstavec:

„Stížnost státního zástupce do usnesení žalobního senátu, jímž byl zamítnut jeho návrh, ve všech těchto případech má účinek odkladný.“

13. K třetímu odstavci § 313 dodávají se slova:

„Mimo to může býti protokol přečten, souhlasí-li žalobce i obžalovaný.“

14. V § 327 odstavce č. 1, 2 a 3 mají zníti:

- „1. prohlášení, že jest vydán jménem republiky,
2. pojmenování jednajícího soudního dvoru,
3. den, kterého rozsudek byl vynesен.“

15. Prvé tři odstavce § 330 mění se takto:

„Předseda prohlásí rozsudek a poučí obžalovaného, který nemá obhájce, o opravných prostředcích. Je-li rozsudek oznámen doručením (§ 329 odst. 3), budiž poučení to pojata do usnesení, kterým se nařizuje doručení.

Na to rozhodně soud, vyslechna strany, o tom, má-li zůstat obžalovaný dále ve vazbě, nebo má-li býti vzat do vazby nebo propuštěn na svobodu (§ 158 odst. 2).“

16. Druhý odstavec § 378 má zníti:

„Do usnesení žalobního senátu, kterými se nařizuje, zachovávat nebo zrušuje zatímné zadržení nebo vyšetřovací vazbu, jakož i do usnesení žalobního senátu zamítajících návrh žalobců, aby bylo nařízeno vyšetřování (§§ 105, 151), připojí se stížnost, i když jsou vynesena v druhé stolici.“

17. § 388 má zníti:

„Odvolání buď opověděno do tří dnů po prohlášení rozsudku sborovému soudu první stolice a, je-li rozsudek oznámen doručením (§ 329), do tří dnů po jeho doručení. Manželu, zákon-

němu zástupci a dědici obžalovaného běží lhůta k opovědi odvolání od téhož dne, od kterého počíná běžeti obžalovanému.

Odvolatel má právo provést důvody odvolání nejdéle do osmi dnů po opovědi a, žádal-li před uplynutím lhůty za opis rozsudku, do osmi dnů po jeho doručení.

Opověď i provedení odvolání lze podati písemně nebo ústně do protokolu.“

18. § 390 má zníti:

„V opovědi odvolání nebo v jeho provedení musí odvolatel vytknouti, proti kterým opatřením rozsudku a chce-li uplatnit zmatečnost rozsudku, také pro který důvod zmatečnosti je podává.“

19. V § 431 vkládá se za třetí odstavec:

„Pokud jde o lhůtu k opovědi a provedení zmateční stížnosti, platí ustanovení § 383.“

20. § 510 má zníti:

„Žádost za odklad (§§ 507, 508, 1. odstavec § 509) budiž podána před počátkem výkonu trestu. Rozhodnutí o tom přísluší státnímu zástupci. Podání žádosti nezastavuje a nepřerušuje výkonu.

Za okolností, hodných povšimnutí, může však vrchní státní zástupce, podle potřeby na jistotu, povolit odklad jakéhokoliv trestu na svobodě, nepřesahujícího dvě léta, a to i opětovně, a také na delší dobu než na dva měsíce.

Proti rozhodnutí vrchního státního zástupce není opravného prostředku.“

21. § 511 se zrušuje.

22. § 513 má zníti:

„Přerušení výkonu jakéhokoliv trestu na svobodě, nejde-li o případy, stanovené v §§ 453. a 468, může povolit státní zástupce jen z vážných důvodů a nejvýše na dobu osmi dnů.“

23. § 514 má zníti:

„Prominouti nebo zmírniti trest přísluší, pokud zákon jinak neustanovuje, presidentu republiky.

Žádosti za milost nemají odkladného účinku.

Podá-li odsouzený, nastoupiv trest, žádost za milost představenému trestnice neb úředníkovi, vyslanému na prohlídku trestnice, nechť ji představený trestnice odešle soudu, který rozhodl v I. instanci, připojí k ní svůj projev o chování a zdraví trestancově.

Tento soud, jemuž buďtež také dodány všechny jiné žádosti za milost, nechť žádost zkouší a, shledá-li, že tu není důležitých důvodů, aby byl trest zmírněn nebo prominut, nechť ji zamítne. V opačném případě předloží žádost se svým návrhem sborovému soudu druhé stolice, který se o ní usnese, vyslechna vrchního státního zástupce, a buď ji zamítne nebo ji se svým návrhem předloží ministrovi spravedlnosti. Rozhodl-li o rozsudku soud nejvyšší, budiž doporučující návrh sborového soudu druhé stolice před-

ložen tomuto soudu, jenž rozhodne, vyslechna generálního prokurátora, má-li se žádost zamítnouti nebo ministrové spravedlnosti doporučiti.

Zamítne-li některý ze jmenovaných soudů žádost za udělení milosti, není do toho stížnosti.

Byl-li příslušník československého státu odsouzen před 28. říjnem 1918 některým soudem bývalé říše Rakousko-uherské, ležícím však mimo obvod Československé republiky, nutno podati žádost za milost u soudu stejného druhu, jaký rozhodl v první stolici, v jehož obvodu je domovská obec odsouzenecova; nebylo-li by možno bez zvláštního šetření ji zjistiti, podá se žádost ke sborovému soudu první stolice, v jehož obvodu leží poslední známé bydliště odsouzenecovo; neměl-li ho v republice Československé, podá se, byl-li žadatel odsouzen ve Vídni, k zemskému trestnímu soudu v Praze, byl-li odsouzen jiným soudem v území bývalého císařství rakouského, u zemského trestního soudu v Brně a, byl-li odsouzen soudem v zemích bývalé koruny svatoštěpánské, u sedrie v Bratislavě.

Týž postup, jako při žádostech za milost, zachováti je při žádostech za aboliici (§ 105 čl. zák. V z r. 1878), úkol soudu přejímá tu však státní zastupitelstvo, které předkládá věc vrchnímu státnímu zastupitelstvu, a toto ministru spravedlnosti. Žádost nepřekáží tomu, aby nebylo ve věci dále jednáno.

Jak při žádostech za milost, tak za aboliici může prezident republiky nebo instance v uvedeném pořadí vyšší naříditi, že nesmí býti žádost v nižší instanci zamítnuta, nýbrž že má býti s dobrým zdáním předložena, jakož i že výkon trestu má býti odložen, nebo přerušen, nebo, že trestní řízení nemá býti zatím zavedeno, nebo že v zavedeném řízení nemá býti zatím pokračováno.

24. K § 541 se připojuje další odstavec:

„Sepsati protokol o hlavním přelíčení netřeba, byl-li obžalovaný odsouzen, poněvadž doznal úplně trestný čin, je-li toto doznání podporováno ostatními výsledky hlavního přelíčení, vzdají-li se strany práva odvolacího, a bylo-li toto vzdání se zjištěno záznamem ve spisech, podepsaným stranami.

V tomto případě nahradí se sepsání protokolu a rozsudku záznamem, jenž obsahují:

- a) den a dobu přelíčení,
- b) osobní poměry obviněného, nejsou-li již ve spisech,
- c) jména přítomných stran, jejich právních zástupcův a vyslechnutých svědkův a znalců,
- d) náležitosti, uvedené v § 327, č. 7, 8 a v druhém odstavci téhož paragrafu lit. a), b), c), d), e), f), a rozhodnutí o soukromoprávních nárocích.

Náležitosti uvedené v § 327 v druhém odstavci lit. a) mohou býti nahrazeny odkazem k trestnímu oznámení, uzná-li soudce vyličený

tam stav věci za prokázaný beze změny, nebo když odchýlná zjištění lze stručně vyznačiti.

Tento záznam podepíše soudce a zapisovatel.

Soudce může ve složitějších nebo pochybných případech odložití vynesení rozsudku na druhý den.“

25. Odstavec 1—4 § 548 má zníti:

„Odvolání budiž opověděno do tří dnů po prohlášení rozsudku a, je-li rozsudek ohlášen doručením, do tří dnů po jeho doručení.

Manželu a zákonnému zástupci obžalovaného běží lhůta od téhož dne, od kterého počíná běžeti obžalovanému.

Odvolatel má právo provéstí důvody odvolání nejdéle do osmi dnů po opovědi odvolání a, žádá-li za opis rozsudku v opovědi, do osmi dnů po jeho doručení.

Jak opověď, tak provedení lze podati písemně nebo ústně do protokolu.“

Článek III.

§ 9 zákonného článku XXXIV z rok. 1897 má zníti:

„Zmocněncem (funkcionářem) státního zastupitelstva může býti ten, kdo má všeobecnou kvalifikaci, určenou v § 1 a) a b) zákonného článku I z roku 1883, a ovládá slovem i písmem státní jazyk.

Zmocněncem státního zastupitelství může býti ustanoven i veřejný úředník s touto kvalifikací.“

Článek IV.

§ 94 zák. článku V z roku 1878 má zníti:

„Zatímné zadržení a vyšetřovací vazba, které odsouzený utrpěl před prohlášením rozsudku I. stolice, buďte vpočteny do trestu na svobodě nebo na penězích, pokud jich odsouzený nezavinil.“

Článek V.

Zákon tento provede ministr spravedlnosti.

Účinnost tohoto zákona počíná jeho prohlášením a ustanovení čl. I, č. 3, 4, 11 platí toliko do 1. ledna 1921, kterýmžto dnem oživne zase původní znění.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Dr. Veselý v. r.